

# MEERJARENBELEIDSPLAN 2019-2024

## TREFPUNT MEDISCHE GESCHIEDENIS NEDERLAND

### **Inleiding**

Het voorliggend beleidsplan is het vervolg op het plan uit 2014 waarin het beleid voor de jaren 2013-2018 werd uiteengezet. De bedoeling was dit vervolg in 2019 te publiceren, maar door de corona-pandemie kwam de doelstelling onverwacht onder zoveel druk te staan en werden veel activiteiten zo onzeker, dat de opstelling van een nieuw meerjarenbeleidsplan moest worden uitgesteld.

### **Doelstelling en strategie**

Het Trefpunt Medische Geschiedenis in Nederland wil ook in de komende jaren dé ontmoetingsplaats zijn voor iedereen die is geïnteresseerd in medische geschiedenis. De vijf bedrijfsunits die ruimtelijk het Trefpunt vormen, bevatten de grootste niet universitaire verzameling boeken, tijdschriften en archieven die als bron kunnen dienen voor de studie van de geschiedenis van de geneeskunde, farmacie, verpleegkunde, fysiotherapie, diergeneeskunde etc. Naast de mogelijkheid om de bibliotheek te raadplegen is er accommodatie voor onderzoek en voor overleg en presentatie met alle noodzakelijke voorzieningen daarvoor.

In 2019 is ingezet op twee belangrijke middelen om de doelstellingen van het Trefpunt te realiseren, namelijk de ontwikkeling van een breed opgezette website ([www.tmg.nl](http://www.tmg.nl)) en de plaatsing van alle benodigde apparatuur voor het houden van bijeenkomsten en het livestreamen en de videoregistratie van lezingen, cursussen en presentaties. Het Trefpunt wil haar verzameling op peil houden door schenkingen uit verzamelingen, die mede als gevolg van bezuinigingsbeleid en digitalisering, verloren dreigen te gaan. Weliswaar blijft bij digitalisering de inhoud beschikbaar, maar de kwaliteit van bijvoorbeeld afbeeldingen en de historische waarde van de boeken op zich, gaat verloren.

### **Beleid**

Teneinde de hierboven genoemde doelstelling te realiseren werkt het bestuur van de SCME op de ingeslagen weg samen met een aantal partners, welke eveneens het beoefenen van de medische geschiedenis als primaire doelstelling hebben.

Dat zijn:

1. De Nederlandse Vereniging voor Medische Geschiedenis (NVMG), opgericht in november 2014.
2. De Artsenfederatie KNMG die in het pand Foksdiep 10 haar recente archieven heeft ondergebracht en een 'historiekamer' heeft ingericht.
3. Het Domus Overleg Medische Geschiedenis, opgericht in 2006, waaraan de historische gremia van de wetenschappelijke verenigingen binnen de Artsenfederatie KNMG deelnemen. Elke discipline heeft verzamelingen in het Trefpunt en kan daar activiteiten organiseren.

4. De Stichting Farmaceutisch Erfgoed, verbonden aan de KNMP en gevestigd naast het Trefpunt in een gelijksoortig pand, met historische verzamelingen op farmaceutisch gebied, zowel apothekers inrichtingen als boeken, tijdschriften en archieven.
5. De Stichting Geschiedenis Fysiotherapie die haar historische collectie heeft ondergebracht in het Trefpunt.
6. De Commissie Catharina Schrader, verbonden aan de KNOV die haar historische collectie heeft ondergebracht in het Trefpunt.
7. De Stichting Historisch Verpleegkundig Bezit met een eigen collectie in een van de bedrijfsunits en de Stichting Vrienden Tandheelkundig Erfgoed, die een gebruikersovereenkomst met het Trefpunt heeft.
8. De hoogleraren medische geschiedenis en anderen, die bij onderwijs en onderzoek zijn betrokken, teneinde de interesse voor medische geschiedenis in alle zorgopleidingen een plaats te geven.

In de onderhavige periode wordt ingezet op een versterking van de samenwerking tussen de genoemde partners en de gebruikers van het Trefpunt. Daardoor zal niet alleen de kwaliteit van de nog steeds groeiende collecties toenemen door goede selectie en sanering, maar ook de gezamenlijke studie van de bronnen worden voortgezet en de kwaliteit van de dienstverlening aan derden verbeteren. De TMGN-cahiers waarvan tot nu toe vijf deeltjes zijn verschenen, bieden de mogelijkheid om de resultaten van kleinschalig onderzoek te publiceren.

### **Bestuur en beheer**

Het Trefpunt is eigendom van de SCME welke wordt bestuurd door:

F.J. Schuitemaker, voorzitter  
A.N.H. Weel, secretaris-penningmeester  
A. van der Tol  
Th.M.G. van Berkestijn  
M. Wijnen  
M.A.J. Theunissen  
R.L.V.M. Barnasconi  
R. Versteeg (adviseur)

Het Trefpunt wordt beheerd door:

Prof. dr. M.J. van Lieburg, emeritus-hoogleraar medische geschiedenis en bibliothecaris van de KNMG, welke eigenaar is van de Bibliotheca Medica Neerlandica, ondergebracht in de bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam.

Het beheer wordt facilitair en administratief ondersteund door Eline van Lieburg die als enige bezoldigd is aangesteld voor 0,5 fte.

### *Raad van Advies*

De Raad van Advies is geformeerd om het bestuur bij te staan en van advies te dienen. In de raad is deskundigheid op het gebied van archivering en juridische, financiële en fiscale zaken. De samenstelling van de Raad:

Mr. C. de Bruijne, voorzitter  
Prof. Dr. F. Keverling Buisman

Drs. J. H.W. Bruins Slot  
Mr. H. R. Behrens  
Mr. J. C. van Hasselt

### *Financiën*

Het bestuur van de SCME heeft om het Trefpunt mogelijk te maken flinke investeringen gedaan en heeft daarvoor leningen kunnen sluiten. Die moeten op termijn worden afgelost. De dagelijkse exploitatie van het Trefpunt kost ook geld. Daartegenover staan inkomsten uit de eigen kring van liefhebbers van medische geschiedenis: van begunstigers, uit activiteiten en van wetenschappelijke verenigingen, welke huur- en gebruikersbijdragen inbrengen. De verkoop van doubletten moet nog worden georganiseerd.

Hoewel het de ambitie is van het bestuur om via deze inkomsten de exploitatie kostendekkend te maken is er om de toekomst zeker te stellen, meer nodig. Wellicht zal, als er zich meer beroepsgroepen aansluiten, uitbreiding – ook in ruimtelijke zin – nodig zijn. Het bestuur wil daarom actief naar fondsen zoeken, die culturele activiteiten en het redden van erfgoed ondersteunen en naar sponsors, die willen bijdragen aan een meer structurele financiering.

De SCME heeft uitdrukkelijk geen winstoogmerk en wil haar inkomsten uitsluitend aanwenden voor het realiseren van haar doelstellingen. Ook bij ontbinding van de SCME is statutair vastgelegd dat de dan vrij komende middelen uitsluitend gebruikt mogen worden voor het realiseren van de oorspronkelijke doelstelling.

Het Trefpunt draait geheel op vrijwilligers, die voor hun inspanning geen vergoeding ontvangen m.u.v. substantieel en aantoonbaar gemaakte kosten. Ook de bestuursleden van de SCME en de beheerder ontvangen geen vergoeding.

Het bestuur zal over het financieel beleid jaarlijks rekening en verantwoording afleggen aan haar begunstigers. Dat zal gebeuren via de website [www.tmg.nl](http://www.tmg.nl).

### **Wat wil het bestuur van de SCME in deze periode 2019-2024 bereiken?**

1. De continuïteit van het Trefpunt is gewaarborgd, ook in financiële zin.
2. In de medische wereld s.l. (inclusief de farmacie, verpleegkunde, fysiotherapie, diergeneeskunde, tandheelkunde etc.) wordt het Trefpunt erkend als *het* centrum van de niet-universitaire beoefening van de medische geschiedenis.
3. De partners gebruiken het Trefpunt om hun collecties onder te brengen.
4. De partners besteden in hun periodieken en tijdschriften structureel aandacht aan medische geschiedenis.
5. Het Trefpunt is bij iedereen die beschikt over collecties, welke als gevolg van bezuinigingen of om welke andere reden dan ook, bekend als gegadigde om deze collecties te herbergen.
6. Het Trefpunt is bekend bij fondsen en andere bronnen van inkomsten, welke de doelstellingen van het Trefpunt onderschrijven.

Urk, 1 juni 2022